

Επαγγελματική Μάθηση και Ανάπτυξη

(Ενδεικτική Βιβλιογραφία)

A. Ελληνόγλωσση

- Αδαμοπούλου, Α. (2019). Συνεργατικές πρακτικές και επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών στο σχολείο ως οργανισμό και κοινότητα μάθησης. Διπλωματική Εργασία, ΠΜΣ ΠΔΑΕ, Παιδαγωγικό Τμήμα Δ/θμιας Εκπαίδευσης, ΕΚΠΑ.
- Αναστασιάδου, Σ. (2022). «Η «αξιολόγηση ομοτέχνων» ως διαδικασία υποστήριξης της επαγγελματικής ανάπτυξης και προώθησης της συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών στο σχολείο». Διπλωματική Εργασία, ΠΜΣ ΠΔΑΕ, Παιδαγωγικό Τμήμα Δ/θμιας Εκπαίδευσης, ΕΚΠΑ.
- Αντωνίου, Α. (2018). Διερεύνηση της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης μέσα από τη διαμόρφωση συνεργατικής κουλτούρας στη σχολική μονάδα. Διπλωματική Εργασία, ΠΜΣ ΠΔΑΕ, Τμήμα ΦΠΨ, ΕΚΠΑ.
- Αποστολόπουλος, Κ. (2014). «Η αξιολόγηση της διδασκαλίας από εκπαιδευτικούς και μαθητές. Μια διαδικασία επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών στο πλαίσιο της αυτοαξιολόγησης της σχολικής μονάδας». *Έρκυνα, Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Επιστημονικών Θεμάτων*, (1), σσ. 25-51.
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2007). *Βελτίωση της ποιότητας της κατάρτισης των εκπαιδευτικών*, COM (2007) 392, Βρυξέλες, 3.8.2007.
- Κυρίμη, Β. (2018) Επαγγελματική Ανάπτυξη και Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Τμήμα Φιλοσοφίας Παιδαγωγικής και ψυχολογίας. Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- Μανουσάκη, Ε. (2020). *Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών: Η συμβολή των συνεργατικών μορφών μάθησης*. Διπλωματική εργασία, ΠΜΣ ΕΠΔΕ, Παιδαγωγικό Τμήμα Δ/θμιας Εκπαίδευσης, ΕΚΠΑ.
- Μοσχοβίτης, Ν. (2021). *Το σχολείο ως κοινότητα μάθησης και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών*. Διπλωματική Εργασία, ΠΜΣ ΠΔΑΕ, Παιδαγωγικό Τμήμα Δ/θμιας Εκπαίδευσης, ΕΚΠΑ.
- Μπαγάκης, Γ. (2011). Θεσμοθετημένες και νέες μορφές επιμόρφωσης. Προς αναζήτηση συνέργειας και καλών πρακτικών. Αθήνα: Ο.Ε.Π.ΕΚ
- Μπαλούρδα, Ζ. (2023). Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών και η ατομική τους αξιολόγηση. Η περίπτωση εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Αττικής, Διπλωματική Εργασία, ΠΜΣ ΠΔΑΕ, Παιδαγωγικό Τμήμα Δ/θμιας Εκπαίδευσης, ΕΚΠΑ.
- Μπαξεβάνη, Β. (2018). Η Αξιολόγηση Ομοτέχνων ως παράγοντας Επαγγελματικής Ανάπτυξης των Εκπαιδευτικών. Διπλωματική Εργασία, ΠΜΣ ΠΔΑΕ, Τμήμα ΦΠΨ, ΕΚΠΑ.
- Μπούρκουλα, Ε. (2022). Επιμόρφωση & Επαγγελματική Ανάπτυξη των Εκπαιδευτικών, Διπλωματική Εργασία, ΠΜΣ ΠΔΑΕ, Παιδαγωγικό Τμήμα Δ/θμιας Εκπαίδευσης, ΕΚΠΑ.
- Μυλωνάκης, Γ. (2021). Ο μετασχηματισμός των σχολείων σε Επαγγελματικές Κοινότητες Μάθησης και η σύνδεσή τους με την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, Διπλωματική Εργασία, ΠΜΣ ΠΔΑΕ, Παιδαγωγικό Τμήμα Δ/θμιας Εκπαίδευσης, ΕΚΠΑ.
- Πασιάς, Γ. (2011). «Ο μεταβαλλόμενος ρόλος του εκπαιδευτικού στην «Ευρώπη της γνώσης». Προκλήσεις και διακυβεύματα», στο Β. Οικονομίδης (επιμ.), *Εκπαίδευση και Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών. Θεωρητικές και ερευνητικές προσεγγίσεις*, Αθήνα: Πεδίο, σσ. 109-120.

- Πασιάς, Γ., Σαμαρά, Α., Στράτου, Χ. & Τηλιγάδα, Ε. (2024). *Αξιολόγηση Ομοτέχνων. Θεωρία και Πράξη*, Αθήνα : εκδ. Γρηγόρη.
- Πετροπούλου, Ν. (2018). Η αξιολόγηση της διδασκαλίας μεταξύ των συναδέλφων ως μέσο επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών στο σχολείο ως Οργανισμός και κοινότητα Μάθησης. Διπλωματική Εργασία, ΠΜΣ ΠΔΑΕ, Τμήμα ΦΠΨ, ΕΚΠΑ.
- Σέττα, Ε. (2021). Αυτοαξιολόγηση Σχολικής μονάδας και Επαγγελματική Ανάπτυξη: Στάσεις και απόψεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Διπλωματική Εργασία, ΠΜΣ ΠΔΑΕ, Παιδαγωγικό Τμήμα Δ/θμιας Εκπαίδευσης, ΕΚΠΑ.
- Σοφού, Ε. & Διερωνίτου, Ε. (2015). Επιμόρφωση και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών μέσα από τις διαδικασίες και τις πρακτικές αυτοαξιολόγησης του σχολείου: Μελέτη περίπτωσης. *Επιστημονικό Εκπαιδευτικό Περιοδικό «εκπ@ιδευτικός κύκλος»*. 3 (1), σσ. 61-82.
- Στράτου, Χ. (2023). *Αυτοαξιολόγηση του σχολείου και εκπαιδευτική διακυβέρνηση. Κριτική ανάλυση θεσμικών λόγων και πολιτικών 2010-2023*, Αθήνα : εκδ. Γρηγόρη.
- Συμβούλιο της ΕΕ (2018). Σύσταση της 22/5/2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης, ΕΕ C 189 της 04.06.2018.
- Τηλιγάδα Ε. (2022). *Συνεργασία και επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών στην κοινότητα μάθησης*. Διδακτορική Διατριβή, Φιλοσοφική Σχολή, ΠαιΤΔΕ, ΕΚΠΑ, Αθήνα.
- Τόλης, Ε. (2020). *Το σχολείο ως επαγγελματική κοινότητα μάθησης. Ο επαγγελματισμός και η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών μέσα από τις συνεργατικές μορφές μάθησης*. Διπλωματική εργασία, Αθήνα, ΕΚΠΑ.
- Τσιότσικα, Μ. (2021). Αξιολόγηση Ομοτέχνων και Επαγγελματική Ανάπτυξη Εκπαιδευτικών. Διπλωματική Εργασία, ΠΜΣ ΠΔΑΕ, Παιδαγωγικό Τμήμα Δ/θμιας Εκπαίδευσης, ΕΚΠΑ.
- Χατζηπαναγιώτου, Π. (2001). *Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών: ζητήματα οργάνωσης, σχεδιασμού και αξιολόγησης*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

B. Ξενόγλωσση

- Amzat, I.H. & Valdez, N. (2017). *Teacher Empowerment Toward Professional Development and Practices*, Singapore : Springer.
- Avalos, B. (2011). Teacher professional development in teaching and teacher education over ten years. *Teaching and teacher education*, 27(1), pp.10-20.
- Caena, F. (2014). Teacher Competence Frameworks in Europe: policy-as-discourse and policy-as-practice, *European Journal of Education*, 49(3), pp. 311-331.
- Caena, F. & Redecker C. (2019). Aligning teacher competence frameworks to 21st century challenges: The case for the European Digital Competence Framework for Educators (*Digcompedu*). *European Journal of Education* 54(3), pp.356-369.
- Campbell, C., Lieberman, A. & Yashkina, A. (2016). Developing Professional Capital in Policy and Practice, *Journal of Professional Capital and Community*, 1(3), pp. 219-236.
- Chapman, C. et al. (2016). Professional Capital and Collaborative Inquiry Networks for Educational Equity and Improvement?, *Journal of Professional Capital and Community*, 1 (3), pp. 178-197.
- Coldwell, M. (2017). Exploring the influence of professional development on teacher careers: a path model approach, *Teaching and Teacher Education*, 61, pp.189-198.
- Darling-Hammond, L. & Baratz-Snowden, J. (2005). *A good teacher in every classroom*. USA: Jossey Bass.
- Darling-Hammond, L., Hyster, M. E. & Gardner, M. (2017). *Effective Teacher Professional Development*. Research Brief. Palo Alto, CA: Learning Policy Institute.

- Dodillet, S., Lundin, S., & Kruger, J. (2019). Constructing professionalism in teacher education. Analytical tools from a comparative study. *Education Inquiry*, 10(3), pp. 208-225.
- European Commission (2003). Working Group B “Key Competences”, Progress Report, Brussels.
- European Commission (2013). *Supporting teacher competence development for better learning outcomes*, Brussels : Education and training.
- European Commission (2019). *Key Competences for Lifelong Learning*, Luxembourg: Publications Office of the EU.
- European Union (2010). Teachers’ Professional Development. Europe in international comparison, Luxembourg: Publications Office of the EU.
- Forde, C., McMahon, M. A., Hamilton, G., & Murray, R. (2016). Rethinking professional standards to promote professional learning. *Professional Development in Education*, 42(1), pp.19-35.
- Fraser C., Kennedy A., Reid L. & McKinney S., (2007). Teachers’ continuing professional development: contested concepts, understandings and models, *Journal of In-Service Education*, Vol.33, No.2, pp.153-169.
- Glazer, E.M. & Hannafin, M.J (2006). The collaborative apprenticeship model: situated professional development within school setting. *Teaching and teacher education*, 22, pp.179-193.
- Groundwater-Smith, S. & Mockler, N. (2009). *Teacher Professional Learning in an Age of Compliance*, Springer.
- Hamilton E.R., (2013). His ideas are in my head: peer-to-peer teacher observations as professional development, *Professional Development in Education*, 39 (1), pp. 42-64.
- Hargreaves, A. (2000). Four Ages of Professionalism and Professional Learning”. *Teachers and Teaching*, 6 (2), pp. 151-182.
- Hargreaves, A. & Fullan, M. (2012). *Professional Capital. Transforming Teaching in Every School*, N.Y. : Teachers College Press.
- Hargreaves, A. & Connor, M. (2018). *Collaborative Professionalism. When Teaching together means Learning for all*, London: Corwin.
- Harris, A. & Jones, M. (2017). Disciplined Collaboration and Enquiry: Evaluating the Impact of Professional Learning, *Journal of Professional Capital and Community*, 2 (4), pp. 200-214.
- Harris, A. & Jones, M. (2019). Leading professional learning with impact, *School Leadership & Management*, 39 (1), pp.1-4.
- Impedovo, M.A (2021). *Identity and Teacher Professional Development: A Reflective, Collaborative and Agentic Learning Journey*, Switzerland: Springer.
- Ifanti A., Fotopoulou V., (2011). Teachers’ Perceptions of Professionalism and Professional Development: A Case Study in Greece, *World Journal of Education*, 1(1), pp.40-51.
- Jones, K., Ostinelli, G. & Crescentini, A. (eds) (2024). *Innovation in Teacher Professional Learning in Europe. Research, Policy and Practice*, Abingdon, Oxon: Routledge.
- Lewis, S. & Holloway, J. (2019.) Datafying the teaching ‘profession’: remaking the professional teacher in the image of data, *Cambridge Journal of Education*, 49 (1), pp. 35-51.
- OECD (2001). *Defining and Selecting Key Competencies*. Paris: OECD.
- OECD (2009). *Creating Effective Teaching and Learning Environments: First results from TALIS*, Paris: OECD.

- Osborn M., (2006). Changing the context of teachers' work and professional development: A European perspective, *International Journal of Educational Research*, 45 (4-5), pp.242-253.
- Sachs, J. (2016). Teacher professionalism: why are we still talking about it?, *Teachers and Teaching*, 22(4) , pp. 413-425.
- Salo, P., Francisco, S., & Almqvist, A. (2024). Understanding professional learning in and for practice, *Professional Development in Education*, 50 (3), pp. 444-459.
- Sawyer, I. & Stuke, M. (2019). *Professional Learning Redefined. An Evidence-Based Guide*, USA/California: Corwin.
- Stewart, C. (2014). Transforming Professional Development to Professional Learning, *Journal of Adult Education*, 43 (1), pp. 28-33.
- Sugrue C. (2011). Irish teachers' experience of professional development: performative or transformative learning ?, *Professional Development in Education*, 37(5), pp. 793-815.
- Tatoo, M-T. (2020). Professionalism in teaching and the role of teacher education, *European Journal of Teacher Education*, 44(1), pp.20-44.
- Thompson, C. (2022). *Reflective Practice for Professional Development. A Guide for Teachers*, London: Routledge.
- Voelkel, R.H. & Chrispeels, J.H. (2017) Understanding the link between professional learning communities and teacher collective efficacy, *School Effectiveness and School Improvement*, 28(4), pp.505-526.